

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

KADINA YÖNELİK ŞİDDET

**ŞİDDETE HAYIR
SESSİZ KALMAYA HAYIR
KADINA YÖNELİK ŞİDDETİ DURDURUN**

ŞİDDET

**Dünya Sağlık Örgütü Şiddeti
şöyle tanımlar:**

«İstemli bir şekilde, tehdit yoluyla ya da bizzat, kişinin kendisine, diğer bir kişiye, bir gruba ya da topluma yönelik olarak yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, gelişme bozukluğu veya gelişmede gerileme ile sonlanan ya da sonlanma olasılığı yüksek bir biçimde fiziksel güç ya da nüfuz kullanılmasıdır».

**ŞİDDET EN ÇOK
KADINLARA,
ÇOCUKLARA, YAŞLILARA,
ENGELLİLERE, GÖÇMENLERE,
EVSİZLERE, MÜLTECİLERE
YÖNELMEKTEDİR.**

DÜNYADA HER YIL **1.6**
MİLYON İNSANIN ŞİDDET
NEDENİYLE HAYATINI
KAYBETTİĞİ TAHMİN
EDİLMEKTEDİR.

KADINA YÖNELİK ŞİDDET

**İstanbul Sözleşmesi
kadına karşı/yönelik
şiddeti şöyle tanımlar:**

“İster kamu ister özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik zarar veya ıstırap veren veya verebilecek olan toplumsal cinsiyete dayalı her türlü eylem ve bu eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma»

- Şiddeti yaygın bir şekilde yaşayan kadınlardır.
- Şiddet nedeniyle kadınların sağlığı bozular, yeti kaybına uğrayabilir, ya da hayatlarını kaybedebilirler.
- Kadının öz güvenini ve öz saygısını çok büyük ölçüde zedeler.
- Kadına yönelik şiddet bir insan hakları ihlalidir.

DÜNYA....

✓ Kadına yönelik şiddet yalnızca ülkemizde değil tüm dünyada ciddi bir toplumsal sorun olarak varlığını sürdürmektedir.

✓ BM verilerine göre, dünya genelinde hayatında en az bir kez eşi veya yakın ilişki içinde bulunduğu kişi tarafından şiddete maruz kalan kadınların oranı **yüzde 35' tir.**

AFRİKA

AMERİKA

AVRUPA

**GÜNEY-DOĞU
ASYA**

Şiddete Maruz Kalan: Turuncu Renk

Türkiye'de Durum?

Kadına Yönelik Şiddetin Türleri

Fiziksel

Psikolojik

**Kadına Yönelik
Şiddet**

Cinsel

Ekonomik

Fiziksel şiddet yaygınlığı

	Kent	Kır	Türkiye
Yaşamın herhangi bir dönemi (%)	35	38	36
Son 12 ay (%)	8	8	8

«Kurbana olan yakınlığına bakılmaksızın herhangi bir kişinin, ev ya da işyeri dahil herhangi bir ortamda cinsel içerikli eylemde bulunması ya da buna kalkışması, istenmeyen cinsel ifadeler kullanması ya da önerilerde bulunması, para karşılığı seksle ilgili herhangi bir girişimde bulunması ya da baskı yoluyla karşıdaki kişinin cinselliği üzerinde dayatmada bulunması olarak tanımlanır.»

- Sözle, elle sarkıntılık, dijital ortamda cinsel içerikli fotoğraf, video, mesaj gönderme,...
- İstenmeyen öpme, dokunma ya da okşama gibi cinsel temas durumları
- İstenmeyen cinsel eylemlere zorlama
- Cinsel ilişkiye zorlama
- Fuhuşa zorlama
- Akraba ve yakınlarla yönelik cinsel saldırı ya da cinsel istismar (Ensest)
- Erken yaşta, zorla evlendirme
- “Kız kaçırma”
- Tecavüz

Cinsel şiddet yaygınlığı

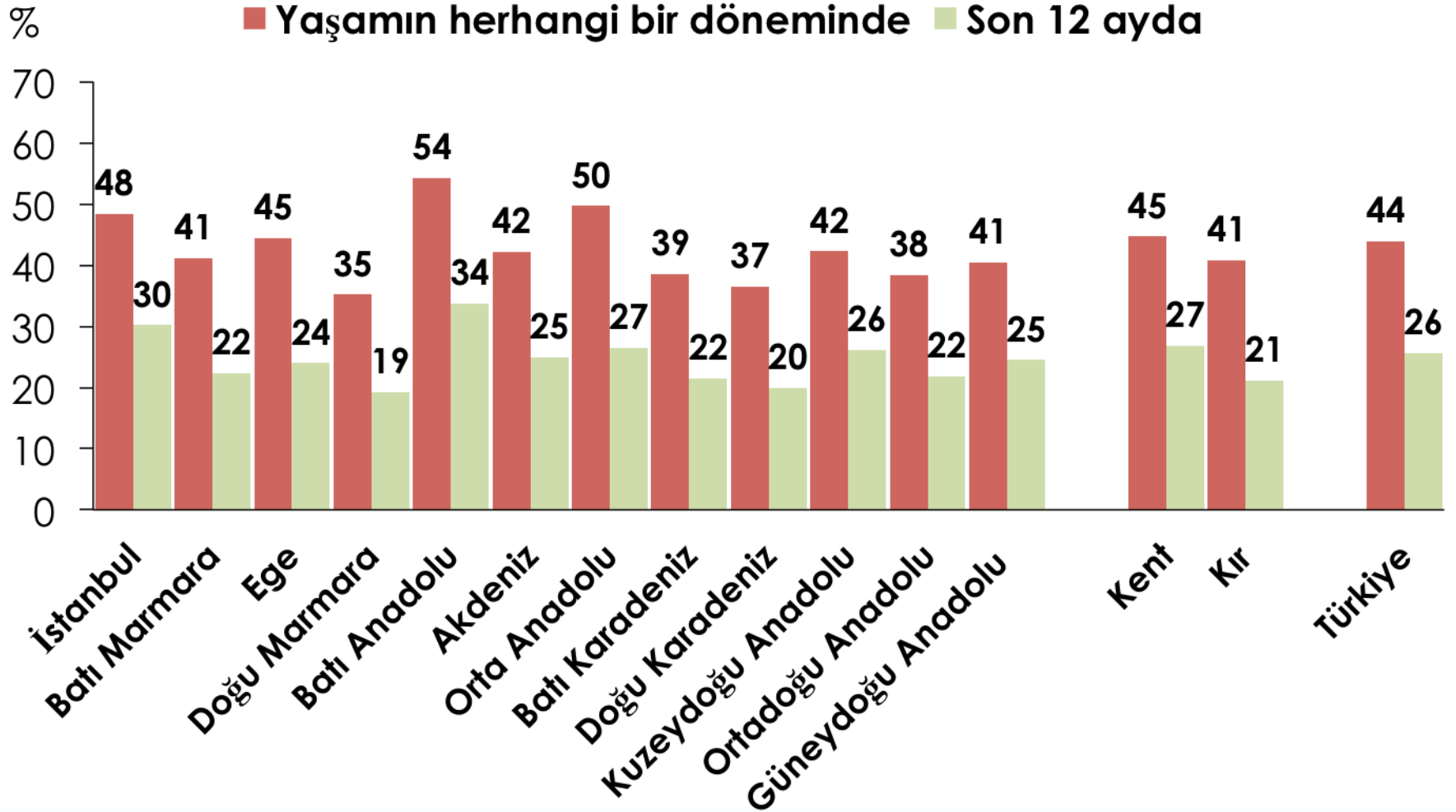

	Kent	Kır	Türkiye
Yaşamın herhangi bir dönemi (%)	12	12	12
Son 12 ay (%)	5	5	5

«Duyguların ve duygusal ihtiyaçların, kadına baskı uygulayabilmek için tutarlı bir şekilde istismar edilmesi, bir tehdit aracı olarak kullanılmasıdır.»

- Tehdit etme (zarar vermekle, terk etmekle, çocuklarını elinden almakla, tehdit,...)
- Kadına kendini kötü hissettirmek, özgüvenini, beğenisini zedeleyici söz söylemek ve davranışlarda bulunmak, aşağılamak, isim takmak, aciz, çaresiz olduğunu söylemek, sürekli suçlama
- Kadının yaşamı üzerindeki kontrolünü yok etmek, çocuklarıyla veya ailesiyle görüşmesine izin vermemek, kadını yalnızlaştırmak ve ilişkilerinin bozulmasına yol açacak eylemlerde bulunmak, hesap vermeye zorlamak

Duygusal şiddet/istismar yaygınlığı

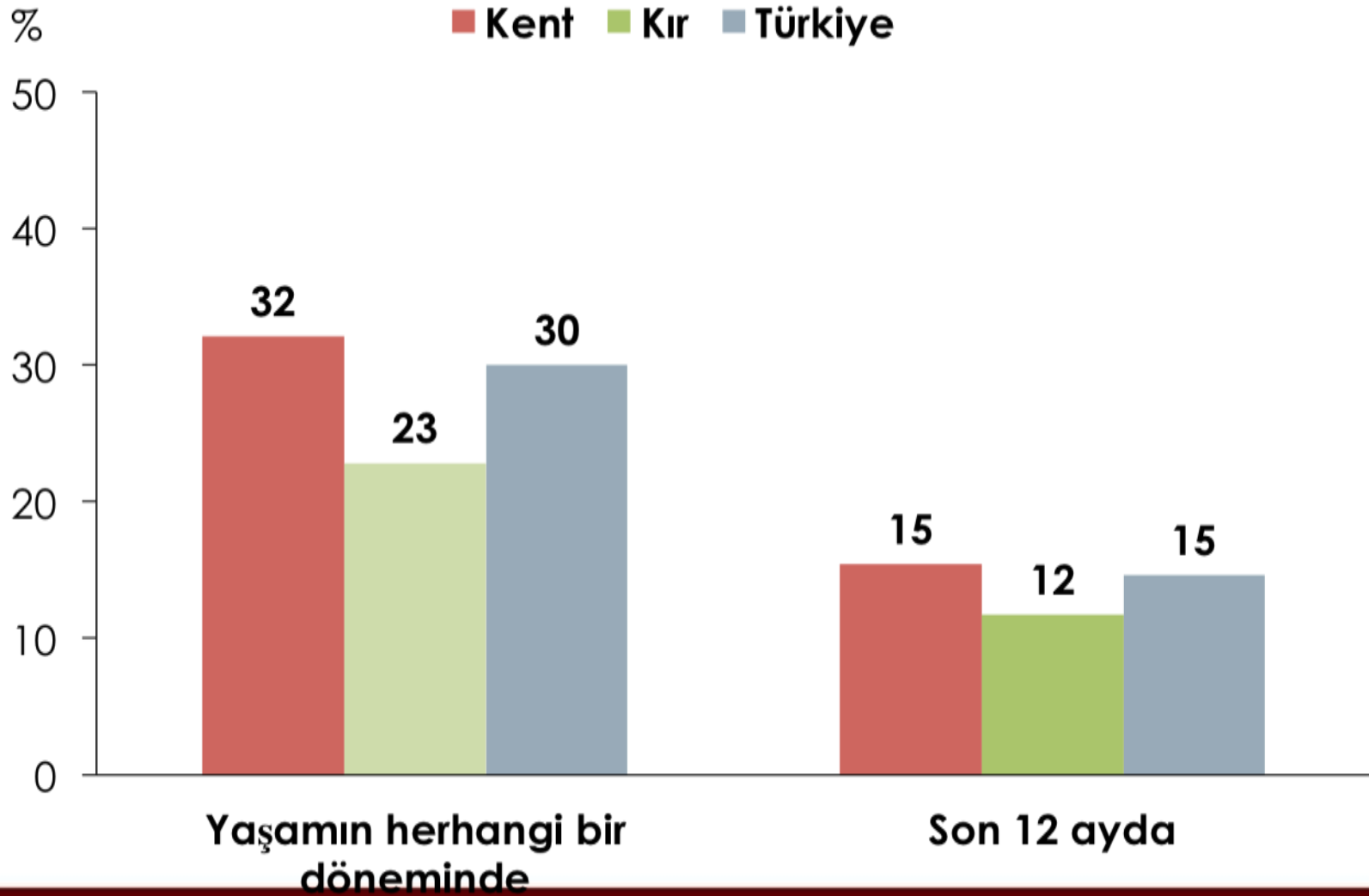

Kadının yaşamını sürdürebilmesi için gerek duyduğu ekonomik olanaklardan mahrum bırakılması, ekonomik kaynakların ve paranın kişi üzerinde bir yaptırım, tehdit ve kontrol aracı olarak düzenli bir şekilde kullanılmasıdır.

- Kadının çalışmasına engel olmak,
- Çalışıyorsa kazancına el koymak,
- Kazancından sadece harçlık almak biçiminde yararlanmasına izin vermek,
- Çok az para bırakarak evi döndürmesini istemek,
- Var olan mallarına el koymak,
- Ekonomik kararlardan dışlama,
- Ortak edinilmiş mallara zarar verme

Ekonomik şiddet/istismar yaygınlığı

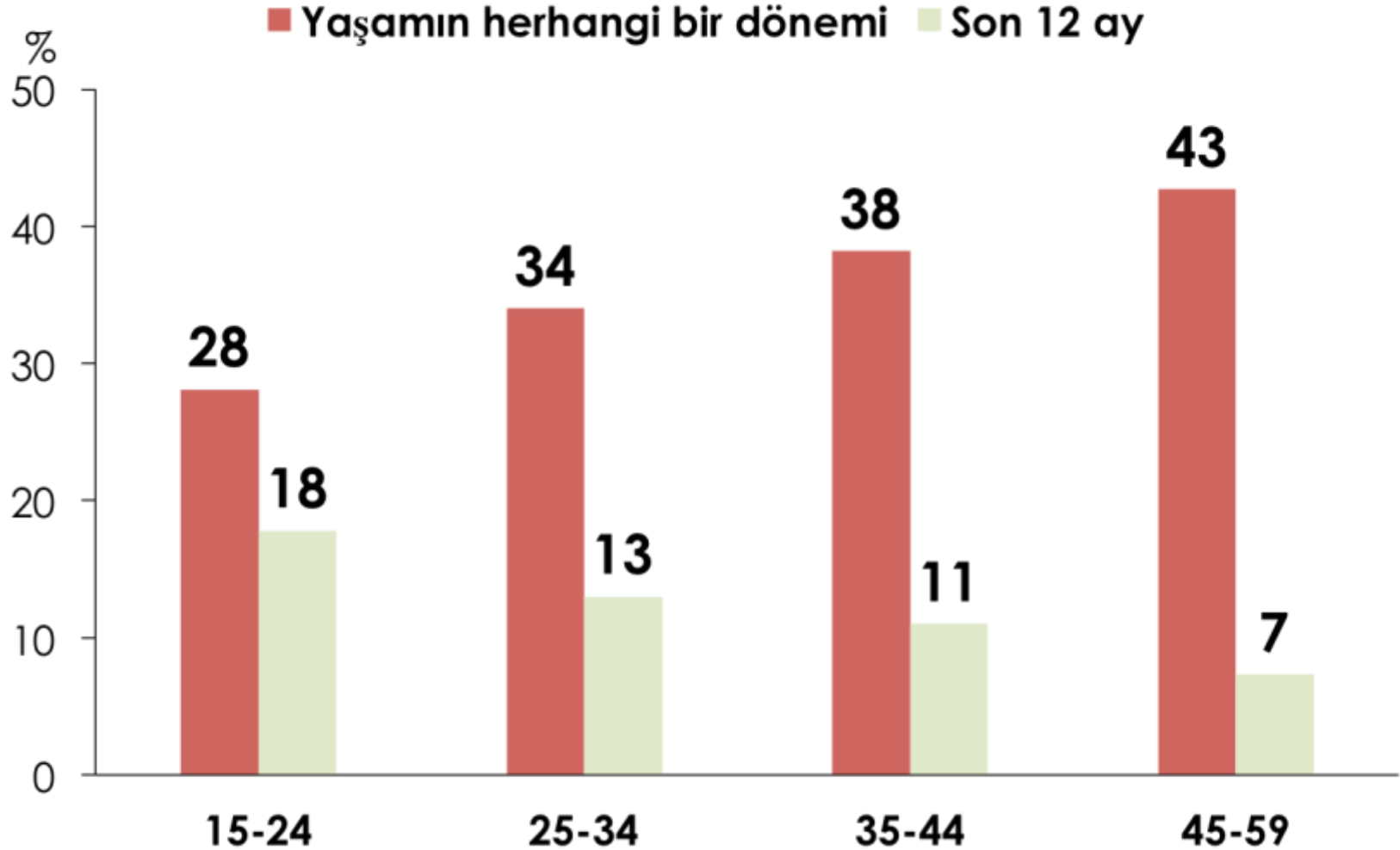

* Yaş

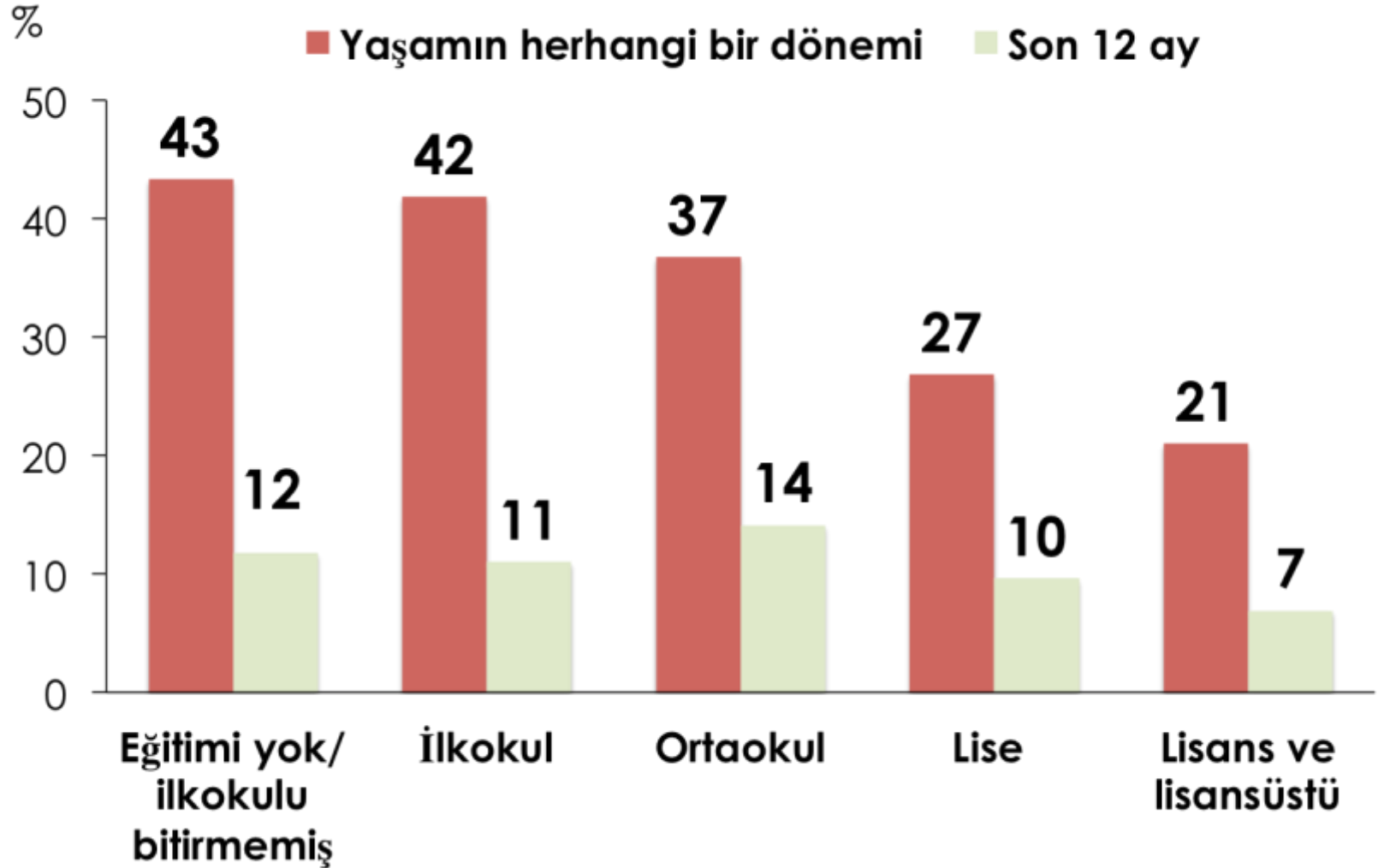
* Eğitim Düzeyi

* Refah Durumu

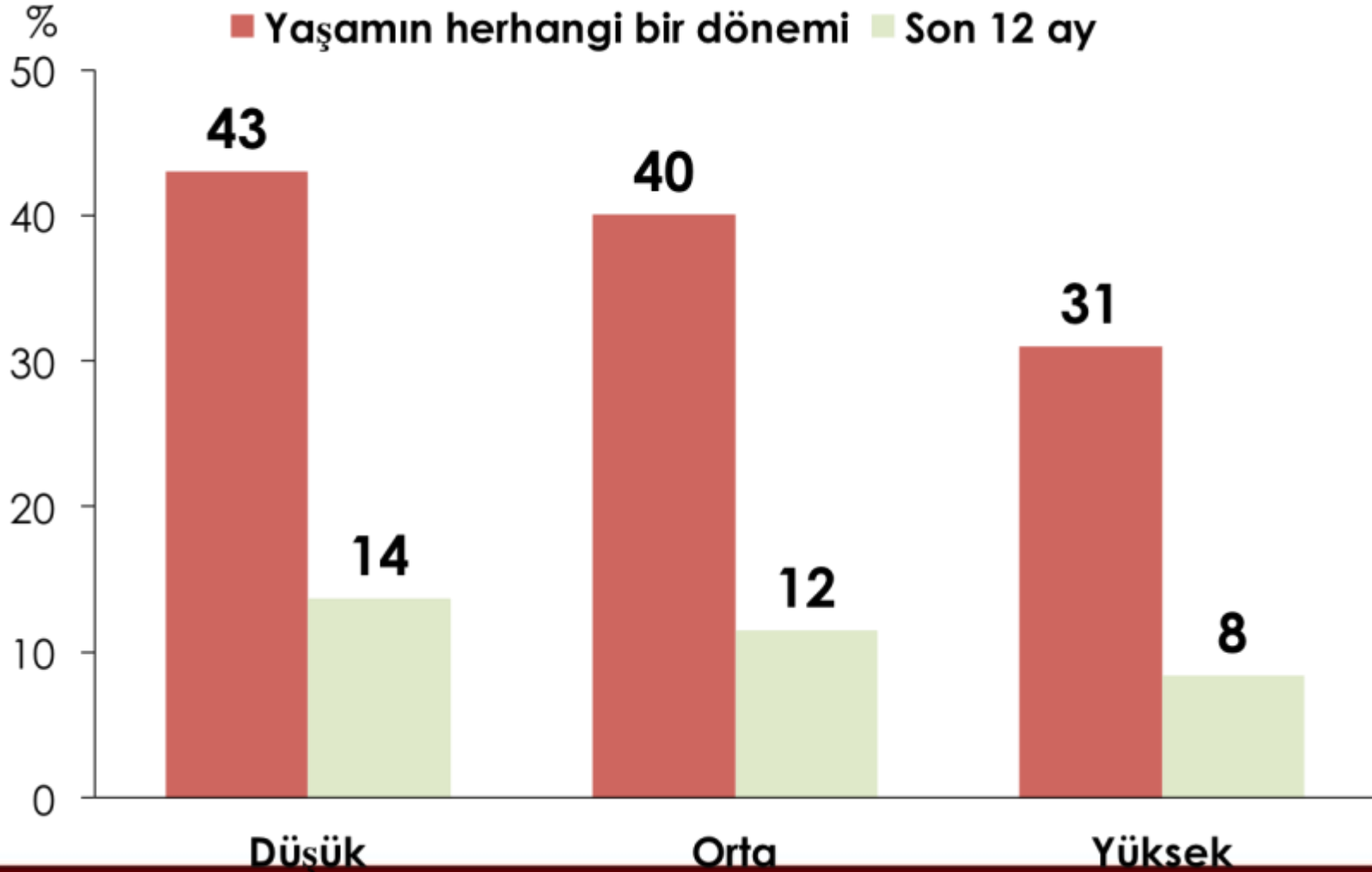
Yaşa göre Fiziksel ve/veya cinsel şiddet yaygınlığı

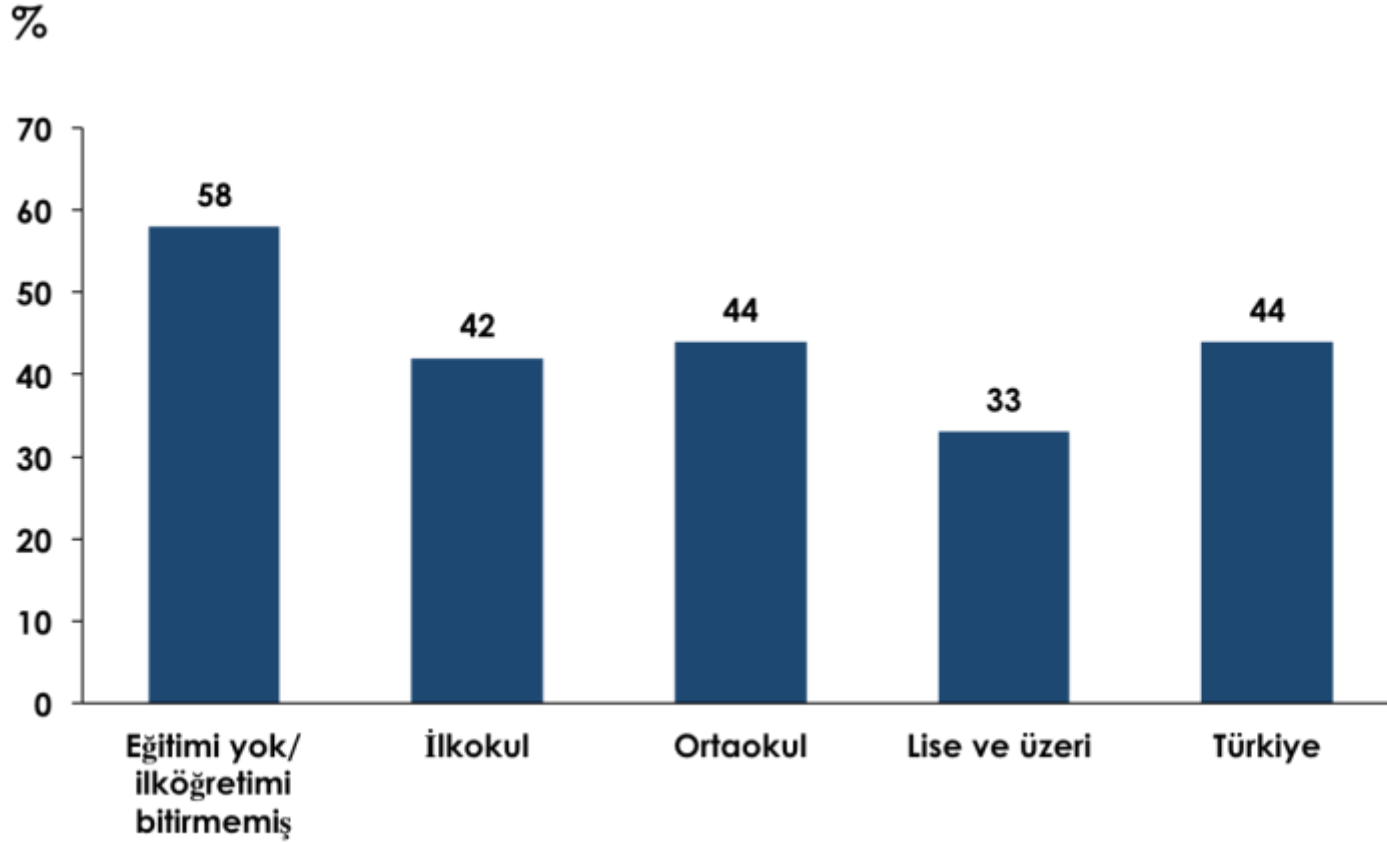
Eğitim düzeyine göre fiziksel ve/veya cinsel şiddet yaygınlığı

Refah düzeyine göre fiziksel ve/veya cinsel şiddet

Kadınların şiddeti anlatmaması

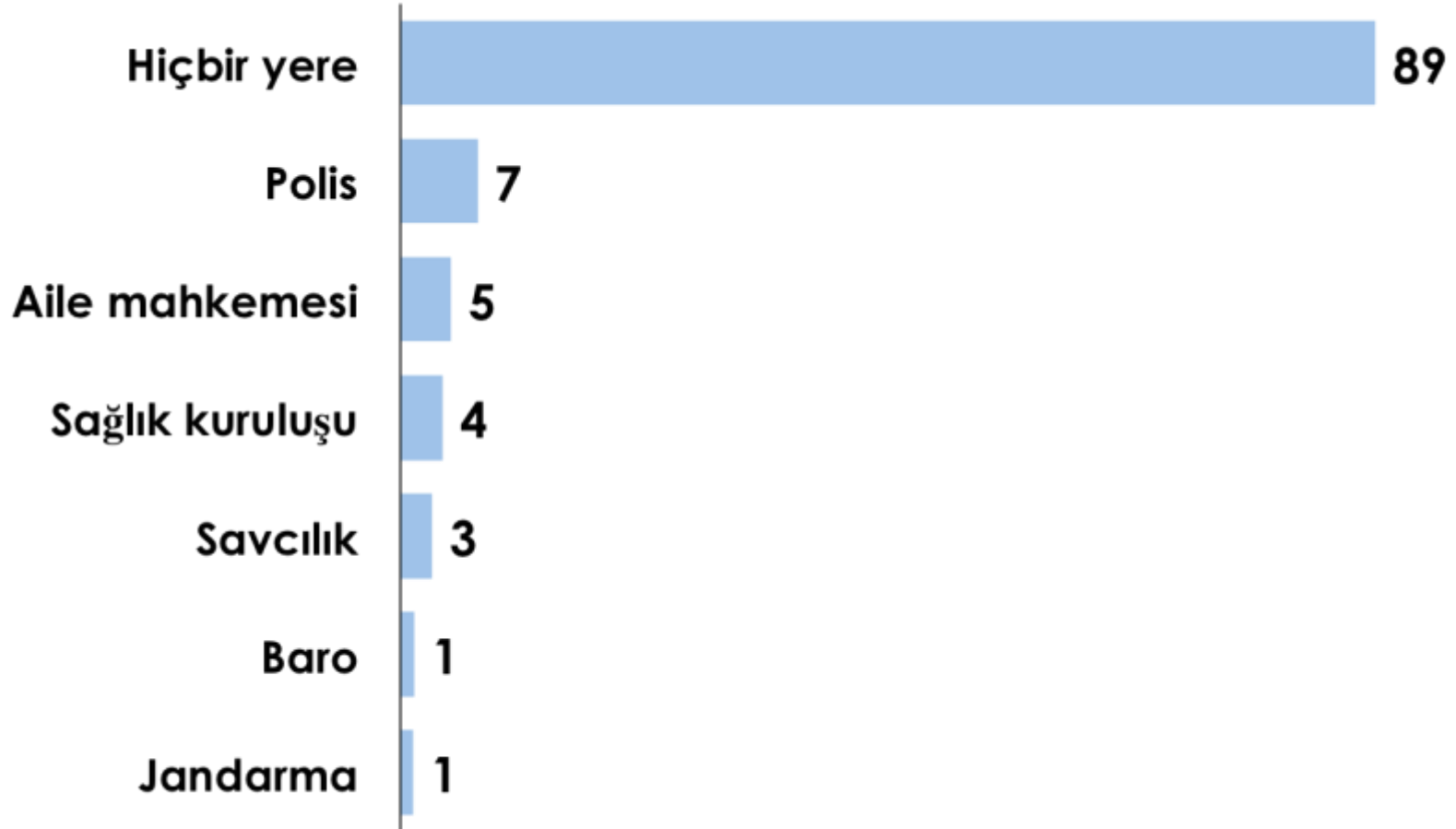

Kadınlar açısından kurumsal başvuru kararı

- Dayanma gücünün bitmesi
- Şiddetin sıklığından çok ağırlığı ve bedensel zarar görme
- Destek alma (aileden özellikle annelerinden)
- Başvuru kararı bazen uzun zaman düşünülmüş bir süreç olurken, çoğu kez aniden gelişen bir olay olarak yaşanmaktadır.

Şiddet sonucu kurum/kuruluşlara başvurma

ŞİDDETİN ETKİLERİ

Utanma

Fiziksel rahatsızlıklar

Yalnızlık

Yetersizlik hissi

Suçluluk

Başarısızlık hissi

İstismarı önemsememe

Yeme bozuklukları

Düşük Özgüven

Kendinden memnuniyetsizlik

Değersizlik hissi

Konsantrasyon güçlüğü

Harekette bulunmada yetersizlik

Madde bağımlılığı

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN FİZİKSEL SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

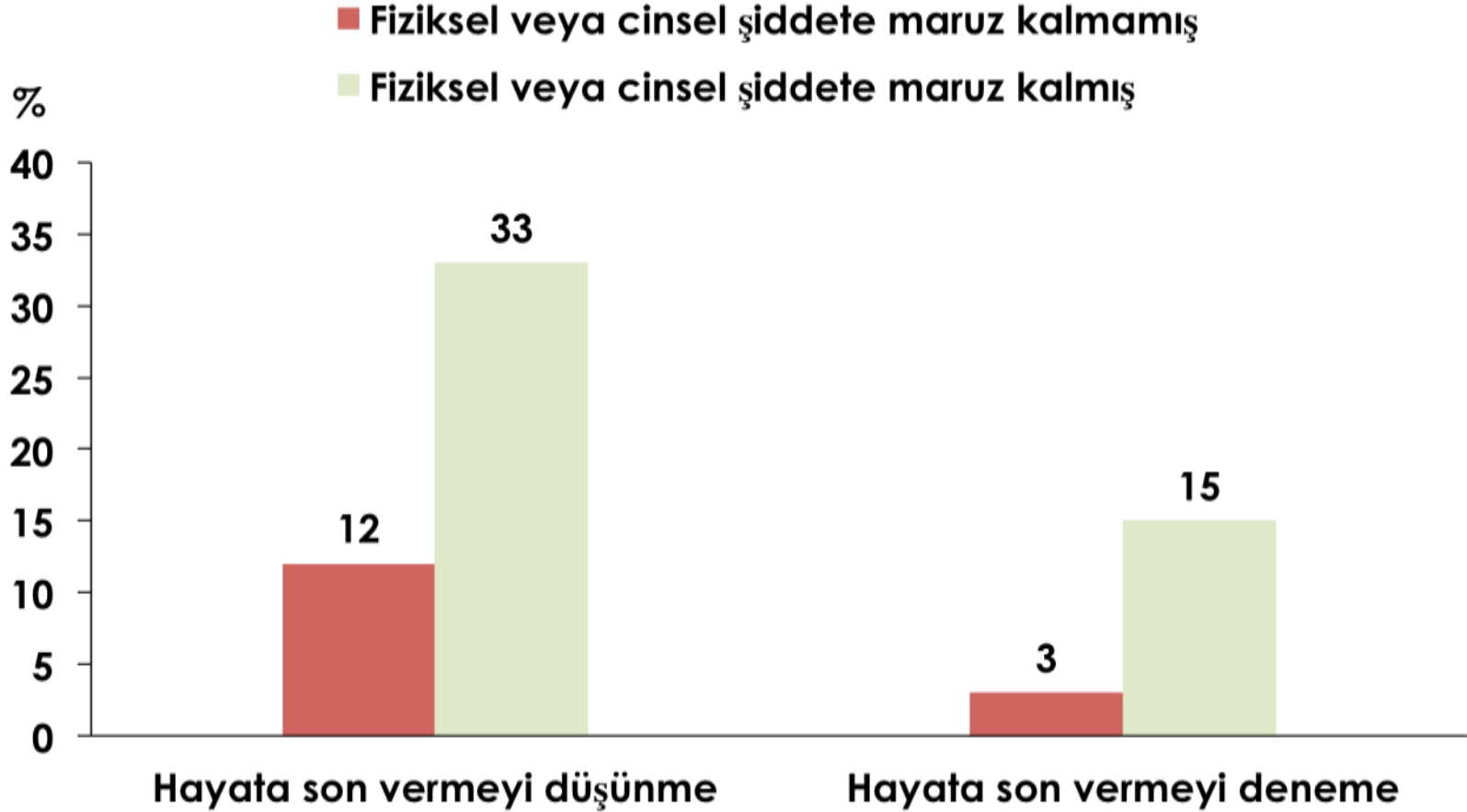
- Kafa, karın ve göğüs kafesi ve kol bacaklarda yaralanmalar
- Vücudun muhtelif bölümlerinde çürük ve ezikler, sert cisimlerin oluşturduğu izler
- Vücutta kırıklar, yırtık ve kesikler
- Göz içi yaralanmaları
- Kas eklem ağrıları
- Sindirim sistemi bozuklukları
- Huzursuz barsak sendromu
- Üriner sistem enfeksiyonları
- Solunum sistemi ile ilgili sorunlar
- Fiziksel işlevsellikte azalma
- Yeti kayıpları (görme, işitme, kognitif kayıplar)
- Kronik ağrı yakınması

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN SOSYAL SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Şiddetin kadında yol açtığı özgüven kaybı, değersizlik ve utanç duyguları;

- Kadının toplumda onurlu ve saygın bir birey olarak var olamamasına, topluma katılamamasına, bilgiye ve hizmetlere ulaşamamasına neden olur.
- Sosyal bir çevre, arkadaş ve akraba çevresi oluşturmasını engeller.
- Kadının çalışma olanağını, kapasitesini azaltır, işe devamsızlığını artırır, sonuçta kadının üretkenliği azalır.
- Kadının kendine ve çocuklarına uygun şekilde bakmasını engeller.
- Ekonomik kayıplara neden olur.
- Sağlık harcamalarını artırır.
- KYŞ yaşayan kadınlar toplum tarafından dışlanabilir, ötekileştirilebilir, yargılanabilir ve yalnız bırakılabilir.

Fiziksel ve/veya cinsel şiddet ve hayata son vermeyi düşünme/deneme

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- KYŞ'ten bebeklik döneminden itibaren her yaştaki çocuk etkilenebilir.
- Çocuğun içinde bulunduğu döneme, cinsiyete göre, ailede yaşanan şiddete verdiği tepki farklılık göstermektedir.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Bedenden memnuniyetsizlik ,
- Yoğun değersizlik duyguları
- Düşük benlik saygısı , kendine güvensizlik
- Depresyon, anksiyete
- Aşırı pasif
- Düşük akademik başarı
- İletişim sorunları
- Antisosyal özellikler, yıkıcı davranışlar -Kişilik bozuklukları
- Uyum sorunları
- Suça yönelme
- İntihar eğilimi

Çocuklar neler
öğrenirler?

Şiddet uygulayan aile üyesine genellikle bir ceza verilmez.

Şiddet çatışmaları çözmek için kullanılan uygun bir yöntemdir.

Şiddet diğer insanları kontrol etmek için kullanılacak bir yoldur.

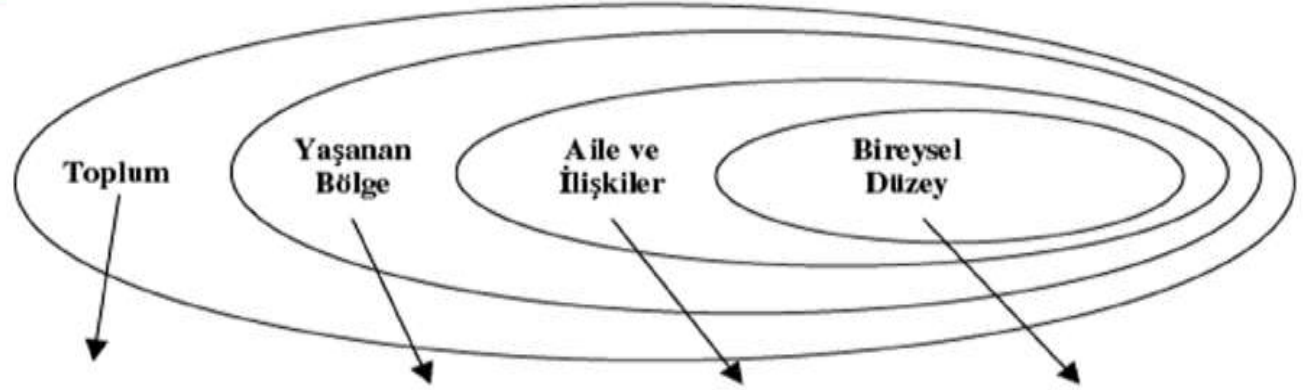
Şiddet aile ilişkilerinin bir parçasıdır.

**“Nesiller arası
şiddet döngüsü”**

**Tanık olunarak ya
da bizzat mağduru
olarak öğrenilen
şiddet davranışı
tekrarlanma eğilimi
gösterir.**

EKOLOJİK MODEL

- Hızlı sosyal değişimler
- Ekonomik eşitsizlikler
- Toplumsal cinsiyet eşitsizliği
- Eşitsizlikleri körükleyen politikalar
- Yoksulluk
- Zayıf ekonomik güvence ağları
- Yasaların uygulanmasındaki yetersizlikler
- Şiddeti pekiştiren kültürel normlar
- Ateşli silahlara erişimin kolay olması
- Çatışma ortamı/çatışma sonrası ortam
- Zayıf kurumsal politikalar
- Mağdurlara yönelik hizmetlerin yetersizliği

- Yoksulluk
- Yüksek suç işleme oranları
- Yüksek düzeyde ikamet yeri değişiklikleri
- Yüksek işsizlik
- Yerel yasa dışı madde ticareti
- Yerel etkenler

- Yetersiz anne-babalık becerileri
- Evlilikte uyumsuzluk
- Anne-babayla çatışmaların şiddet içermesi
- Ev halkının SED' nin düşük olması
- Şiddete bulaşmış arkadaşların varlığı

- Çocuklukta kötü muameleye maruz kalmış olmak
- Psikolojik/kişisel bozukluklar
- Alkol/madde kötüye kullanımı
- Şiddete başvurma öyküsü

Önlenme

- * *Birincil koruma:* Şiddetin daha ortaya çıkmadan önlenmesi
- * *İkincil koruma:* Şiddetin ortaya çıktıktan sonra erken tanısının yapılması ve gerekli müdahalelerle etkilerinin ve tekrarının önlenmesi,
- * *Üçüncül koruma:* Uzun süreli şiddete maruz kalanların ve şiddet uygulayanların rehabilitasyonu sürekli izlem ve destek(denet)lenmesi

[WHO, 2002].

Kadının Statüsü
Genel Müdürlüğü

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

- T.C. Anayasası
- Türk Medeni Kanunu
- Türk Ceza Kanunu
- Ceza Muhakemesi Kanunu
- 5393 sayılı Belediye Kanunu
- 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu
- **5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu**
- **6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve Uygulama Yönetmeliği**
- Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik
- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik

AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN

Kanun' un Amacı

“Şiddete uğrayan veya **şiddete uğrama tehlikesi bulunan**

- ✓ Kadınların,
- ✓ Çocukların,
- ✓ Aile bireylerinin
- ✓ ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin

korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.”

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

GENEL ÇERÇEVE

Tüm kadınlar, aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurları

Fiziksel, Cinsel, Psikolojik, Sözlü ve Ekonomik Şiddet

Mülki amire de tedbir kararı verme yetkisi

Acil durumlarda kolluğa yetki

Geçici maddi yardım ve sağlık giderlerinin karşılanması

Teknik araç ve yöntemlerle takip

Tedbirlerin etkin olarak uygulanmasını izleme

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin Kurulması

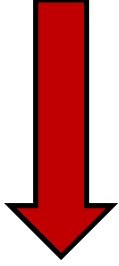
Şiddet mağduru ve uygulayanına yönelik destek hizmetleri

Önleyici tedbir kararının ihlali halinde zorlama hapsi

Medyaya Sorumluluklar

Davaya müdahil olma

Şiddet veya şiddet uygulama tehlikesinin varlığı halinde;

Herkes bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebilir.

İhbarı alan kamu görevlileri ise, görevlerini gecikmeksizin yerine getirmek ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etmekle yükümlüdür.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE KONUSUNDA HİZMET VEREN KURUM VE KURULUŞLAR

- **MERKEZ: Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü**
- **TAŞRA TEŞKİLATI:**
  - **Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri**
  - **ŞÖNİM'ler**
  - **İlk Kabul Birimleri**
  - **Kadın konukevleri**
  - **Sosyal Hizmet Merkezleri**
  - **ALO 183**

KURUMSAL HİZMET BİRİMLERİMİZ

- ❖ Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri
- ❖ İlk Kabul Birimleri
- ❖ Konukevleri

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZLERİ

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri

Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik olarak, **şiddete uğramış ya da şiddete uğrama riski bulunan kişilerin başvurabileceği, danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme hizmetleriyle, ihtiyaç duydukları konularda güçlendirici ve destekleyici hizmetleri veren ve izleme çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esası ile yürüten merkezlerdir.**

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde Sunulan Hizmetler

Konukevleri

-Konukevleri fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadın ve erkeklerin, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

-Konukevlerinde gizlilik önemlidir. Bu nedenle adres bilgileri paylaşılmamaktadır.

BARINMA

- 6 ay süre ile barınma hizmeti

PSİKOSOSYAL DESTEK

- Meslek elemanları tarafından barınma süresince

HARÇLIK

- Sosyal inceleme raporuna istinaden harçlık ödemesi yapılmaktadır.

HUKUKİ DESTEK

- İl Avukatları ya da Barolar tarafından

YÖNLENDİRME VE REHBERLİK

- Meslek elemanları tarafından barınma süresince

KREŞ

- 0-6 yaş çocuklarına

İSTİHDAM DESTEĞİ

- MEB, Meslek Edindirme Kursları
- İŞKUR, Mesleki Danışmanlık

“Alo-183 Hattı” şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir.

7/24 çalışmaktadır.
Ücretsiz olarak hizmet vermektedir.

**İçişleri Bakanlığında
kadına yönelik şiddet
konusunda sunulan
hizmetlerle ilgili dört
birim bulunmaktadır:**

- iller İdaresi Genel Müdürlüğü
(Mülki Amirler)
- Emniyet Genel Müdürlüğü
- Jandarma Genel Komutanlığı
- Mahalli İdareler Genel
Müdürlüğü

MÜLKİ AMİRLER

Valilikler ve Kaymakamlıklar

- Koruyucu tedbir kararları verebilirler.
  - Bu kararlar çerçevesinde:
    - şiddete uğrayan kadına ve beraberindeki çocuklara uygun bir barınma yeri,
    - geçici maddi yardım, psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal destek,
    - şiddete uğrayan kadının can güvenliği tehlikesi bulunması durumunda geçici olarak koruma altına alınması ve
    - kreş imkânı verilmesini sağlayabilirler.

6284 sayılı Kanun kapsamında

- Gecikmesi sakınca bulunan hallerde koruyucu ve önleyici tedbir kararı alabilirler.
- Kararın süresi, değişimi, kaldırılması ya da aynen kalmasını talep edebilirler.
- Kararın tebliğ edilmesi ve yerine getirilmesinden de sorumludurlar.
- Tedbir kararı verilen ya da korunan kişiyi ASPB'nin ilgili il veya ilçe müdürlüklerine ulaştırmakla sorumludurlar.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE İLE İLGİLİ POLİS BİRİMLERİ

MERKEZ: Emniyet Genel Müdürlüğü, Asayiş Dairesi Başkanlığı
Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü

TAŞRA TEŞKİLATI: İl ve ilçe merkezlerinde Polis Merkezleri

155 POLİS İMDAT

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE İLE İLGİLİ JANDARMA BİRİMLERİ

MERKEZ: Jandarma Genel Komutanlığı –
Aile İçi Şiddetle Mücadele ve
Çocuk Şube Müdürlüğü

İL JANDARMA KOMUTANLIĞI: Çocuk ve Kadın Kısım
Amirliği

İLÇE VE JANDARMA KARAKOL KOMUTANLIKLARI:
Çocuk ve Kadın Suçları İşlem Astsubayı

156 JANDARMA İHBAR

Adli Kurumlar

- Cumhuriyet Başsavcılığı,
- Aile Mahkemeleri ve
- Adli Tıp Kurumu
- Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Büroları

Şiddete uğrayan kadınlar; şiddet uygulayan kişiden şikâyetçi olmak ve/veya 6284 sayılı Kanunun sağladığı tedbir kararı talep etmek için, bir dilekçe ile doğrudan Cumhuriyet Savcılığına başvurabilirler.

6284 sayılı Kanun kapsamındaki başvurular;

- Aile mahkemesi tarafından karara bağlanır.
- Aile Mahkemesinin olmadığı yerlerde Asliye Hukuk Mahkemesi görevlidir.
- Şiddete maruz kalan kadınlar şiddet uygulayan kişi hakkında şikâyette bulunmak ve 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararı talep etmek için Aile Mahkemelerine başvurabilirler.

MERKEZ: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu,
Kamu Hastaneleri Kurumu
Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

TAŞRA TEŞKİLATI: İl Halk Sağlığı Müdürlükleri,
Kamu Hastaneleri Birliği

KURUM/KURULUŞLAR:

- Aile Sağlığı Merkezi-ASM, Toplum Sağlığı Merkezi-TSM
- Hastaneler: Acil servis, Krize Müdahale Birimi, Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi
- 112 ACİL

- Türkiye genelinde bazı belediyelerin bünyesinde **kadın danışma merkezleri** bulunmaktadır
  - Kadınlara ücretsiz psikolojik, tıbbi, hukuksal ve ekonomik destek verilmektedir.
- Nüfusu 100.000'i aşan belediyelerin sığınmaevi açma yükümlülüğüne karşın belediyelere ait **32 sığınmaevi** (741 kapasite) bulunmaktadır.
- STK'lar danışma merkezleri yoluyla Kadınlara **ücretsiz psikolojik, tıbbi, hukuksal ve ekonomik destek** vermektedirler
- STK'lara bağlı 4 sığınmaevi (45 kapasite) bulunmaktadır.

ADLİ YARDIM BÜROLARI: kadına yönelik şiddet konusunda ücretsiz avukat desteği sağlanması

KADIN DANIŞMA/DAYANIŞMA MERKEZLERİ: şiddete maruz kalan ya da risk altındaki kadınlara hukuki destek ve rehberlik hizmeti sağlanması

KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞEKKÜR EDERİZ.